

fomhed kan være heldig paa den ene Side, og paa den anden Side de Mange, som ere uden Dydgtighed og uden Dannelselse og som væsentlig spekulere i Folks Lettroenhed. Jeg havde forsøgt at finde en Maade at gennemføre en saadan Adskillelse paa, og jeg har endnu den Overbevisning, at man ikke vil naae til det endelige Maal, undtagen man finder en eller anden Form for Etableringen af Kontrol fra sagkyndig Side med de uegnerede Personer, der øve Lægevirkfomhed. Jeg tror, at man var noget for tilbøielig til paa et andet Sted at se formeget paa de Ulemper, som den af mig foreslaaede Kontrol kunde fremfalde paa forskjellige Punkter, og efter min Formening har man paa et andet Sted, ligesaa vel som det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Nimestad) her, gjort sig skyldig i en, som det forekommer mig noget besynderlig Misforstaaelse af den Tanke, der laa til Grund for mit Forslag i forrige Samling, naar man har gjort gjældende som Indvending derimod, at Bestemmelserne vare saa strenge, at mange af disse „Stakler“, som det ærede Medlem fra København udtrykte sig, ikke vilde være istand til at fyldestgjøre de Fordringer, Lovforslaget stillede. Det var netop min Hensigt med disse Kontrolbestemmelser at drive det dertil, at saadanne Personer, som det ærede Medlem kaldte Stakler, eller, som jeg vilde sige: Personer, der mangle endogsaa ganske almindelig Dannelselse og som følge deraf heller ikke lettelig kunne forudsættes at være i Besiddelse af nogen virkelig Dydgtighed, bleve udelukkede fra at komme til at udøve Lægevirkfomheden. Her er aldeles ikke Tale om Hensyn til Lægerne. Det er fuldstændig uberettiget, naar det er blevet udtalt, at der her fra nogen Side skulde være Tilbøielighed til at værne om visse Monopoler. Her er ikke Tale om i mindste Maade at ville bevare nogen Levning af Raugsvæsen. Jeg gennemfører denne Sætning saavidt, at selv om det skulde være sandt, som det blev udtalt, af den sidste ærede Taler (G. Peterfen), at mange Læger eller — som det efterhaanden blev til i hans Foredrag — Lægerne, vare bange for et Lovforslag som det foreliggende, men derimod ikke bange for en fuldstændig Frigivelse af Lægepraxis, saa siger jeg, at dette er mig fuldstændig ligegyldigt. Jeg spørger ikke her om, hvad Lægerne, som, hvis de have udtalt sig saaledes som ansørt, vistnok have stillet sig temmelig meget paa et særligt Lægestandpunkt, maatte ønske, Sagen set fra dette Standpunkt; men jeg spørger om, hvad der kan anses for at være forsvarligt ligeoverfor Samfundet. Iøvrigt tillader jeg mig

meget at betvovle, at det ærede Medlem virkelig har haft Ret i denne sin Udtalelse. Det er godt muligt, at en enkelt Læge eller enkelte Læger i en Slags Fortvivlelse over, at man stadig kaster Skylden paa dem for, at der ikke indføres større Frihed, og at man stadig taler, som om det var Brøndid fra deres Side, der var til Hinder for større Frihed paa dette Omraade, kunne have sagt noget Saadant som: for os maa de gjerne give det Hele fri. Dette kunde jeg for saa vidt meget godt forstaa, thi jeg nærer slet ikke nogen Frygt for, at Indførelsen af Frihed paa dette Omraade skal føre til Indskrænkning af Lægernes Fortjeneste af deres Praxis. Men dette er mig som sagt fuldstændig ligegyldigt; derom er Talen ikke. Det Synspunkt, hvorfra jeg ser Sagen, og hvorfra det er min Pligt at se den, er, hvorvidt det er forsvarligt ligeoverfor Befolkningen og navnlig ligeoverfor de Dele af Befolkningen, der mindst ere istand til at dømmne selvstændig om disse Forhold, som mindst have Gøne til at modstaa lokkende Forsørelser, hvorvidt det er forsvarligt, siger jeg, ligeoverfor denne Del af Befolkningen at aabne en uindret Afgang for Ukyndige til at gjøre ubodelig Skade. Det er mit Synspunkt. Men naar man iøvrigt i denne Henseende vil raadspørge Lægerne, maa det ærede Medlem jo finde det ganske naturligt, at Justitsministeren holder sig ikke til, hvad en enkelt praktiserende Læge kan have sagt, men til, hvad der foreligger udtalt af Embedslægerne i Embedsmedsør, og der er her ikke alene Tale om Sundhedskollegiet men ogsaa om mange andre forskellige Læger. Naar det ærede Medlem derhos mente at kunne ligesom reducere Sundhedskollegiet ved denne Leilighed ved at gjøre gjældende, at det formentlig støttede sig mindre paa det praktiske Livs Erfaringer, saa er denne Udtalelse, tror jeg, meget uberettiget. Jeg skal for det Første bemærke, at det ikke gaar an at skyde den Sagkundskab tilside, som er repræsenteret i den pverste lægelige Autoritet her i Landet; men dertil maa jeg søte den Bemærkning, at jeg meget godt kan forstaa, at man stundom paa andre Omraader fristes til at lade noget haant om Folk, der væsentlig kun have theoretisk Indsigt og ikke have haft Leilighed til at bevæge sig i det praktiske Liv og der vundet Erfaring. Jeg tror, man ofte gaar for vidt i denne sin Opfattelse, men jeg kan dog nogenlunde forstaa den paa andre Omraader. Men paa intet Omraade ere den Slags Udtalelser saa ubesøiede som netop, naar der er Tale om det lægelige Omraade; thi al den Indsigt, som Lægerne have, er i Virkelig-